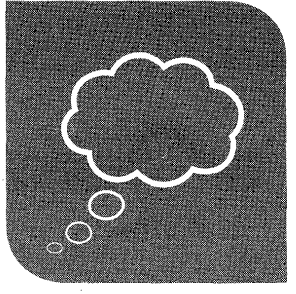

יזמות

איך להתכונן פיננסית להקמת עסק קטן?

עושים תוכניות

עסקים קטנים יכולים לשרוד גם בתקופת מיתון, אומר רו"ח משה ליאון, בתנאי כמוכן שהם מצוידים בתוכנית עסקית מסודרת ובהון עצמי התחלתי. בלעדיהם הבנק לא יזדרז להעניק הלוואות חדשות או לפרוס מחדש את הישנות

עדי הגין

אנחנו מצויים כיום ערב ההאטה. היא עדיין לא הגיעה, אבל נראה שכל הסימנים ונורות האזהרה נדלקו. כך חוזה רו"ח משה ליאון, שותף ומנהל בליאון אורליצקי ושות'. אבל למרבה ההפתעה הוא סבור כי דווקא לעסקים קטנים ובינוניים יש יתרון במצב של מיתון. "החוכמה היא להכין את העסק כמו שצריך למצב החדש".

המיתון הקרב, הקשתת תנאי ההלוואות ובנקים, מתן אשראי וחוק הפנסיה החדש. אין ספק שעסקים קטנים ובינוניים, ובמיוחד החדשים שבהם, עומדים בפני אתגרים פיננסיים רבים. והצעד הראשון, לדברי גין יצחק, מנכ"ל GO NO GO, חברה המתמקדת ביעוץ והכנת תוכנית עסקית לעסקים יזומים, הוא תוכנית עסקית מסודרת. "בעסקים קטנים ובינוניים השינויים האפשריים או המעקב אחר יעדים הם גדולים יותר מבעסק גדול. אם אני, כעסק קטן, בונה תוכנית עסקית, או בטווח הקצר אפשר לשנות אותה או חלקים ממנה. זה גוף גמיש יותר". נקודה נוספת וחשובה שבה תוכי

נית עסקית עשויה לסייע היא, לדברי יצחק, המימון. "לחלק גדול מהעסקים הקטנים והבינוניים קשה להשיג מימון בארץ, וכשיש תוכנית עסקית קל יותר לקבל הלוואה. כל בנק מצפה היום לראות תוכנית עבודה כדי לדעת מאיפה יחזור אליו הכסף. יזמים רבים מגיעים אלינו כיוון שהם צריכים מ"מ, וכאן התוכנית העסקית כאה לעזור להם. היא נותנת אינדיקציה ליום אם הוא יוכל להחזיר את המימון ותוך כמה זמן. בתי עסק שמכבדים כרטיסי ס"א אשראי, יש להם מינוף גדול לקבל הלוואות מחברות אשראי".

מימון וביטחונות

"אחת הבעיות הגדולות היא עניין הביטחונות", אומר יצחק. "גם במצב כזה ותוכנית עסקית יכולה לעזור. כדי להתמודד עם הבעיה כמו קרנות שד"ר רישת הביטחונות בהן נמוכה מאשראי בנקאי רגיל. יש גם אופציות לא בני קאיונות הלוואות: הקרן לתמיכה בעסקים קטנים ובינוניים נותנת הלוואה של עד חצי מיליון שקלים לתקופה של חמש שנים, ו-70% מההלוואה הם בערבות המדינה. זה בהחלט יתרון. גם קרנות פרטיות מאפשרות הלוואה נמוכה יותר".

עסקים שמעדיפים אופציות לא בנקאיות יכולים לפנות גם ללאומי קארד. במחצית 2006 הוקם שם אגף פעילות עסקית מול עסקים קטנים ובינוניים, שנותן סליקה דרך כרטיסי האשראי העסקיים, הלוואות, ניקיונות ושירותי ייעוץ. בחברה שואפים כעת להקים גם יחידת הכשרה שתלווה בתי עסק, ממערך השיווק ועד לתזורים מוזר מנים. לדברי חנוך וולף, סמנכ"ל אגף עסקים ואשראי בלאומי קארד, החברה תבחר לפיילוט כמה בתי עסק ותלווה אותם יחד עם מומחים.

"דווקא בתקופת קשות, ייעול העסק וליווי יסייעו לצימצומו", אומר וולף. "יש כמה סיבות עבור עסקים קטנים ובינוניים להיות מודאגים, ואחת מהן היא שבי עסק לא יודעים לשרוד לאורך זמן. על פי מחקר של BDI 20% מהגורם מים לזוטר השרידות הם פיננסיים, כמו בניית מסגרות מול הבנקים ועבודה מול ספקים, 15% קשורים לניהול אשראי מול לקוחות והיתר מתחלק בין השיווק לניהול. המטרה שלנו היא לסייע לעסק לשרוד בליווי מומחים".

אך חדש יחסית בישראל. הפקטורינג הוא מכשיר לייצור הון חוזר לעסק על ידי הפיכת אשראי הלקוחות למומן. לדברי ראובן סלטר, מנכ"ל פסגות מימון ופקטורינג, התחום החל לפ"עול בישראל ב-2001. עד אז הבנקים

רו"ח משה ליאון: "צריך להיות עם האצבע על הדופק בעזרת רואה החשבון כדי לא לשלם מקדמות מס גבוהות יותר"

ניר יצחק, מנכ"ל GO NO GO: "אם אני, כעסק קטן, בונה תוכנית עסקית, אז בטווח הקצר אפשר לשנות אותה או חלקים ממנה. זה גוף גמיש יותר"

לחצו שלא להשתמש בו. "אני בעצם רוכש את החוב של הלקוח, והוא הופך להיות חייב ישיר של חברת הפקטורינג", מסביר סלטר. "החברה לוקחת על עצמה את הסיכון של פשיטת הרגל של אותה החברה. אני סופג את הפיגור, רים, והעסק הקטן מקבל ביטחון בתזר רים שלו. הוא יכול לתת ללקוחות עוד חורש אשראי מכיוון שהוא נשען על הפקטורינג, וזה נותן לו יתרון תחרותי על פני המתחרים". כיום מדובר ב-1.5 טריליון יורו

הפקטורינג פותר בעיות אופציה נוספת לתזרים מזומנים היא פקטורינג - תחום בולט בעולם,

חנוך וולף, סמנכ"ל אגף עסקים ואשראי בלאומי קארד: "בתי עסק שמכבדים כרטיסי אשראי, יש להם מינוף גדול לקבל הלוואות מחברות אשראי"

ראובן סלטר, מנכ"ל פסגות מימון ופקטורינג: "העסקים הקטנים והבינוניים נמנעים מצמיחה כיוון שזה כרוך בצמיחת החוב. כאן נכנסת חברת הפקטורינג לפעולה"

Shutterstock: 0171X

חותרים על הכוואה בבנק. חשוב לבנות מסגרת אשראי נוחה מול הבנקים ולפתח את האשראי החוץ-בנקאי

סדיר וזאת שוב בבנק, אולי באמצעות פריסת הלוואות גדולה יותר לזמן ארוך, וזאת על מנת שנטל החוב יהיה פחות משמעותי, ובזמן ההאטה הם לא יצטרכו להחזיר את כמות האשראי שהם מחזירים כיום".
הוא ממליץ לבעלי העסקים להיפטר ממלאי עורף. "לעסקים הקטנים יש בעיקר עסק עם הבנקים ועם הזון עצמי, לכן ערב ההאטה כדאי להם להכין את עצמם להיות כמה שיותר גזיליים עם כספיהם. אותו הדבר לגבי מס: עסקים משלמים כל חודש מס-דומות מס לפי הרווחיות של השנה הקודמת, לכן יש להניח שמקדמות המס יהיו גבוהות יותר. צריך להיות עם האצבע על הדופק בעזרת רואה חשבון כדי לא לשלם מקדמות מס גבוהות יותר.
"אני לא חושב שעסקים קטנים ובינוניים ייעלמו בתקופת המיתון. בתקופת ההאטה העסקים הגדולים עלולים רווקא לסבול יותר".
adi.hagin@calcalist.co.il

חוושים בהסדר פנסיה", מסביר ג'רבי, "יש לך השלכות נוספות: אם חלה על המעסיק חובה לבטח את כל העובדים, ולעובד יש זכות לבחור את הגוף שמבטח אותו, התוצאה יכולה להיות כ-20 צ'קים שהמעסיק צריך לשלם ל-20 חברות ביטוח שונות. מרוב במשך עונת שונה של ניהול כסף. כאן ננסה לכוון את המעסיק לייצור על ידי התקשרות עם גורם שיהיה ברירת מחדל, ומצד שני להתקשר עם מנהל הסדרים פנסיוניים".
לדברי ג'רבי, העסקים הקטנים היו עד כה מחוץ למשחק הפנסיה. "היום יש מנהלי הסדרים פנסיוניים שמסיעים למעסיקים להתמודד עם החוק החדש".

פריסה ממושכת

לדברי ליאון עסקים קטנים ובינוניים יכולים לעבור בשלום את ההאטה הקרובה. "אם העסקים סבורים שתנאי האשראי מכבידים עליהם, עליהם לה-

בעולם וכ-4-5 מיליארד שקל בארץ. "לפני כחצי שנה החשב הכללי הוציא הוראת שעה למשרדי הממשלה, שהוא מתיר להם להסב את חובותיהם לחברות פקטורינג", אומר סלטר.
כיום כמעט כל בית עסק נותן אשראי. לפי סלטר יותר מחצי מעסקאות המכר ברחבי העולם מתבצעות באשראי. "מצד שני", מסביר סלטר, "רכישת חומרי הגלם מבוצעת בתנאי אשראי מאוד קצרים בגלל התנודתיות שלהם ומכיוון שהם מרוכזים במקורות אספקה בינלאומיים חזקים מאוד, ששולטים בשרשרת החומרים. נוצר מצב שמצד אחד היצרן צריך לשלם באשראי מאוד קצר או אפילו במומון, ובסיון מרוב בתשלום מוזמן מראש אפילו. מצד שני, כשהוא מוכר את הסחורה, הוא נותן אשראי. המייבא בעצם צריך לגשר על שישה חודשי אשראי - מהיום שנפרד מהכסף ועד שקיבל תמורה מהייב".
סלטר טוען כי הגישור הזה מעיק על העסקים. "רבים מהעסקים הקטנים והבינוניים נמנעים מצמיחה כיוון שזה כרוך בצמיחת החוב. פה בעצם נכנסת חברת הפקטורינג לפעולה. היא משתתפת את החלטתה על מתן האשראי על המכירות כיום. בעל העסק מנצל את היכולת העסקית שלו היום על מנת לקבל מימון".
הפקטורינג מייצר הזון חוזר למערכת הבנקאית כשהוא ממקסם את הפעילות הנוכחית של העסק.
גורם חדש מבחינת העסקים הקטנים נים והבינוניים הוא חוק הפנסיה. כיום, כשיש חובת תשלום פנסיה, התשלום משלך על המעסיקים. לדברי ניסים ג'רבי, חבר הנהלה ומנהל תחום תג-מול בכירים והשקעות בחברת מבטח סימון, העסקים האלה הייבים להבין כי בטווח הארוך עלויות השכר יתייקרו ב-15% בגלל חוק הפנסיה. "היום יש חובה לבטח כל עובד חדש אחרי תשעה

טיפ למתחילים

דגשים לבניית התוכנית העסקית

- 1** בדיקת השטח. לפני שקופצים למים העמוקים, רצוי לבדוק אם יש מקום בשוק למוצר שלכם.
- 2** הזון עצמי. לא מומלץ להישען על הלוואות והזון מבחוץ. עדיף שהבטיח יבוא מהבית - כך ייבנו לעסק יסודות חזקים.
- 3** תוכנית החזרים. אף בנק לא ייתן לכם הלוואה בלי שתגישו תוכנית שתבהיר כיצד תחזירו את הלוואה.
- 4** אשראי חוץ-בנקאי. בדקו אופציות נוספות לקבלת אשראי ועזרה במימון: באמצעות חברות האשראי או הפקטורינג.
- 5** חוק הפנסיה. חוק הפנסיה מייקר את עלויות השכר של העובדים עד ל-15%, ויכול להיות שכל עובד יהיה מבוטח באמצעות גוף שונה. רצוי להסתייע במנהל הסדרים פנסיוניים לבישוט הנושא.